

تقویت بنیه علمی کشور در کروپوند فارغ التحصیلان با دانشگاه

گفت و گو با مهندس فروزنده طبیبی - دبیر کمیته صنایع و عضو هیات اجرایی

و هیات امنای انجمن فارغ التحصیلان دانشگاه صنعتی شریف

اشاره:

یکی از عمده ترین مباحث موجود در دانشگاه ها، بحث فارغ التحصیلی و در پی آن ورود به عرصه صنعت است. در این راستا نهادهایی با نام انجمن فارغ التحصیلان با هدف ارتباط با فارغ التحصیلان در دانشگاه ها تشکیل شده است. مهمترین وظیفه این انجمن ها می تواند ایجاد فضایی مناسب برای تعاملات میان کارآفرینان فارغ التحصیل و دانشجویان در جهت آشنایی دانشجویان با صنعت و مهارت های کسب و کار باشد. انجمن فارغ التحصیلان دانشگاه صنعتی شریف نیز یکی از این انجمن ها است که دبیر کل آن در حال حاضر آقای دکتر علینقی مشایخی ورودی دوره اول دانشگاه است. دبیر کمیته صنایع این انجمن فروزنده طبیبی بوشهری است که در سال ۱۳۵۱ وارد دانشگاه صنعتی شریف شد و در رشته صنایع تحصیل نمود. وی در شرکت اونپورسال، صنایع هواپیمایی و شرکت های فعال در زمینه IT و بازاریابی و تبلیغات فعالیت داشته است و اکنون در انجمن فارغ التحصیلان دانشگاه صنعتی شریف نیز فعالیت می کند. او در حال حاضر، عضو هیات اجرایی انجمن فارغ التحصیلان دانشگاه صنعتی شریف در داخل و خارج از کشور، دبیر کمیته تخصصی صنایع، عضو کمیته آموزش و عضو ستاد برگزاری جشنواره کارآفرینی است متنی که در ذیل می خوانید حاصل گفت و گویی است که برای آشنایی بیشتر با فعالیت های انجمن فارغ التحصیلان دانشگاه شریف با وی ترتیب دادیم:

از چه سالی فعالیت خود را در انجمن فارغ التحصیلان آغاز نمودید؟

از بدو تاسیس انجمن یعنی از سال ۱۳۷۶ به صورت رسمی به عضویت انجمن در آمدم و به صورت پراکنده در انجمن فعالیت هایی داشتم. در آن زمان انجمن واحدی از دانشگاه قلمداد می شد که دفتر ارتباط با فارغ التحصیلان نامیده می شد که در پی احساس نیاز در برقراری ارتباط با فارغ التحصیلان شکل گرفته بود و با همت ۶۰ نفر از فارغ التحصیلان به عنوان هیات موسس این انجمن تاسیس شده بود، اعضای هیات امنا را انتصاب و این هیات امنای انتصابی هیات اجرایی را انتخاب می کردند و دفتر آن با نام دفتر ارتباط با فارغ التحصیلان واحد رسمی دانشگاهی بود. از سال ۱۳۸۱ با تغییراتی که در اساسنامه و ساختار انجمن ایجاد شد فعالیت های خود را در انجمن گسترش دادم.

در این سال جمعی از فارغ التحصیلان فعال در انجمن تصمیم گرفتند تا تغییراتی در اساسنامه و ساختار انجمن به وجود آورند چرا که ساختار قدیمی دیگر پاسخگو نبود و لازم بود تا جهت مشارکت بیشتر افراد و فارغ التحصیلان و ارتباط با

عمده خدماتی که به فارغ التحصیلان ارائه می کنید چیست؟

هر کدام از کمیته ها خدمتی ارائه می کنند که برخی از آن ها به قرار زیر هستند:
- کمیته اجتماعی: که فعالیت هایی از قبیل گردهمایی، سمینار، سخنرانی، کنسرت های موسیقی، تورهای مسافرتی و فعالیت های اجتماعی دیگر ارائه می دهند.
- کمیته ورزشی: فعالیت های ورزشی از قبیل کوهنوردی و شرکت در برخی رشته های ورزشی و ارتباط با برخی باشگاه های ورزشی را به همراه تخفیف های ویژه شامل می شود.

- کمیته IT و شبکه اطلاعاتی که سعی شده است تا اطلاع رسانی به فارغ التحصیلان تقویت شود بر این اساس یک سایت اطلاع رسانی و یک server خدمات پست الکترونیک و امکان تخصیص فضاهای شخصی برای هر یک از اعضا بوجود آمده است.

- کمیته آموزش: در فعالیت های آموزشی، فعالیت می کند و نیازهای آموزشی برای کسب مهارت ها که روز به روز در حال گسترش است از سوی فارغ التحصیلان اعلام می شود و بر اساس آن نیازها، کلاس های بازآموزی و ارتقاء مهارت ها تشکیل می شود به عنوان

کمیته پیمانکاران که کلیه فارغ التحصیلانی که در زمینه پیمانکاری فعالیت دارند می توانند در این کمیته عضو شوند و به فعالیت در این زمینه بپردازند.

آیا این کمیته در اکثر صنایع به عنوان مثال صنایع غذایی نیز وجود دارد؟

ما اعلام آمادگی کردیم که در هر صنعتی بنا به تقاضای فارغ التحصیلان با حد نصاب ظرفیت ۱۵ نفر برای تشکیل کمیته اقدام کنیم همچنانکه اکنون کمیته حمل و نقل، کمیته سیستم های انرژی و کمیته مشاوران تشکیل شده است.

آیا اکثریت آنان از صاحبان صنایع هستند یا فارغ التحصیلان؟

ممکن است از هر دو قشر حضور داشته باشند یا مدیریت بخشی را در صنایع عهده دار باشند و یا در شرکت خصوصی فعالیت نمایند.

عمده اهداف انجمن فارغ التحصیلان دانشگاه صنعتی شریف چیست؟

مهمترین هدف این انجمن تقویت ارتباط فارغ التحصیلان با یکدیگر و با دانشگاه، کمک به دانشگاه و ارتقاء درجه علمی و فرهنگی فارغ التحصیلان و تقویت بنیه علمی کشور است.

صنایع و انتقال تجربیات فارغ التحصیلانی که وارد حوزه صنعت شده اند در جهت حمایت از دانشگاه تدابیری اتخاذ شود.

این ساختار بدین شکل تغییر کرد که فقط ۲۵ نفر از اعضای هیات امنای که ۱۲۰ نفری بودند به صورت انتصابی از سوی ریاست دانشگاه انتخاب شوند و مابقی توسط کل فارغ التحصیلان اعم از اعضای انجمن و غیر اعضاء انتخاب می شوند. این تعداد در مجامعی که هر سه سال یکبار با حضور فارغ التحصیلان برگزار می شود انتخاب می شوند. همچنین اعضای هیات اجرایی نیز هر دو سال یکبار توسط هیات امنا انتخاب می شوند. انجمن دارای کمیته هایی به عنوان کمیته های ستادی است که مسئولین آنها توسط هیات اجرایی انتخاب می شوند. تعدادی کمیته تخصصی نیز توسط فارغ التحصیلان دانشکده ها تشکیل شده است یعنی هر دانشکده یک کمیته دارد که ۷ نفر را انتخاب می کنند که فعالیت های مختلف را بر عهده دارند. به این ترتیب نزدیک به ۲۰ کمیته داریم که بخشی از آنها ستادی و بخشی تخصصی هستند. بعلاوه یکسری کمیته های حرفه ای وجود دارند که فعالیتی مشترک دارند به عنوان مثال

مثال اخیراً کلاس هایی منظور شناخت ابزارهای مدرن چند رسانه ای برگزار شده است که شاید بسیاری از فارغ التحصیلان قدیمی چندان آشنایی با آن نداشته باشند. علاوه بر این فعالیت ها، خدمات دیگری چون تخفیف کتابخانه مرکزی برای فارغ التحصیلان ارائه می شود همچنین خدمات بیشتری برای ارائه به فارغ التحصیلان در نظر دارند که امید است در آینده های نزدیک محقق گردد.

در کمیته های تخصصی، خدمات بسیار گسترده تر است چرا که در این کمیته ها کمک ها برای فعالیت های حرفه ای صورت می گیرد به عنوان مثال کمیته های شیمی، مهندسی شیمی، مکانیک در انجمن های صنفی مختلف حضور پیدا کرده و فعالیت بسیار زیادی انجام داده اند. همچنین کمیته صنایع نیز فعالیت ها و همکاری های نزدیکی با انجمن مهندسی صنایع دارد که کنفرانس های بین المللی بسیاری برگزار نموده است.

از دیگر فعالیت های انجمن که اکنون تقریباً به صورت یک سنت در آمده، جشنواره کارآفرینی است در این جشنواره ها از شرکت های موفق دعوت به عمل می آوریم تا از تجربیات آنان استفاده نمائیم.

جشنواره ها را در همراه هر سال و همزمان با آغاز سال تحصیلی و در فضای باز دانشگاه برگزار می نمایم و امیدواریم با برگزاری این جشنواره دانشجویان به بررسی و پژوهش در فعالیت های گوناگون اقدام نمایند و آگاه باشند که پس از فارغ التحصیلی تنها بنا نیست که پشت میز نشین باشند بلکه می توانند در عرصه های گوناگون به ارائه خدمت بپردازند.

آیا آماری از تعداد کارآفرینان یا مدیران ارشد فارغ التحصیل از دانشگاه شریف در دست دارید؟

بله، آماری به صورت مکتوب در دست است که در حال حاضر در اختیار ندارم ولی بر طبق آمار باید بگویم تعداد غرفه هایی را که تا کنون در جشنواره کارآفرینی حضور داشته اند و هر ساله افزایش یافته است در آخرین جشنواره نزدیک به ۶۰ غرفه بود که به عنوان شرکت های موفق در جشنواره حضور داشتند همچنین صنایعی که مدیران ارشد آن ها فارغ التحصیلان این دانشگاه بودند، نزدیک به ۱۶ نفر بودند.

معمولاً فارغ التحصیلان پس از تحصیل در تمامی رشته ها از جمله رشته الکترونیک، صنایع عمرانی، شیمی، برق و کامپیوتر درگیر فضایی گنگ و مبهم در محیط کار می شوند که این مشکل با برگزاری دوره های آموزش مهارتی و تخصصی مرتفع می گردد. آیا در دانشکده های مختلف از وجود این کارآفرینان فارغ التحصیل در جهت آشنایی با فضای صنعت و مهارت های کسب و کار برای دانشجویان استفاده می شود و انجمن این تعامل را میان این دو گروه برقرار کرده است؟

در این ارتباط انجمن تلاش بسیاری داشته است ولی متأسفانه از این طرح استقبالی به عمل نیامد

به غیر از مواردی خاص چون مدیریت پروژه که انتظار می رفت مدیران پروژه بیشتر از آن استقبال کنند در حالیکه بیشتر مورد توجه دانشجویان قرار گرفت. بطور کلی در برخی از واحدهای آموزشی استقبال توسط دانشجویان قابل توجه بود و در برخی بالعکس. بنابراین ما تمرکز خود را بر فارغ التحصیلان گذاریم چون اعتقاد داریم در کمیته آموزش به این می اندیشیم که دانشجویان در طول تحصیل نیاز به فراگیری مهارت هایی دارند که آن مهارت ها را در واحدهای درسی نمی یابند و ضروری است تا آنرا خارج از واحدهای درسی جستجو نمایند دانشجویان این نیاز را تا زمانی که در دانشگاه هستند احساس نمی کنند ولی زمانیکه پا به عرصه صنعت می گذارند در پی کسب آن هستند به همین سبب ما نیز تمرکز خود را در آموزش این مهارت ها برای فارغ التحصیلان گذاریم این به آن معنی نیست که خدماتی برای دانشجویان ارائه نمی کنیم بلکه هم سرویس های ویژه و هم تخفیف های ویژه ای برای آنان در نظر گرفته ایم ولی متأسفانه به دلیل عدم استقبال از سوی آنان سعی می شود اکثر تلاش ها در مقطع پس از فارغ التحصیلی صورت گیرد.

یک مجموعه را بر عهده دارد باید بداند. همچنین آموزش مهارت های ارتباطی و مدیریت منابع انسانی را در خارج از مباحث و دروس دانشکده مدیریت در مقطع کارشناسی ارشد، برگزار نمودیم و نهایت سعی خود را داریم که به غیر از کمیته آموزش که مرکزی است و کلاس های عمومی را برگزار می نماید برای دانشکده ها هم مطابق با مباحث مربوطه کلاس های مهارتی برگزار شود و در این راستا هنوز راه درازی پیش رو داریم. یکی از مشکلات موجود در رشته های مهندسی همین است که از نظر علمی و فنی به نتایجی دست می یابند ولی انتقال آن به مدیران ارشد و افرادی که قرار است آن را بکار گیرند، خود نیاز به کسب مهارت هایی دارد که متأسفانه دانشجویان در این زمینه بسیار ضعیف هستند.

ارتباط و تعامل شما با سازمانها و انجمن های دیگر به چه شکل است؟

دانشگاه واحدی با نام واحد ارتباط با صنعت دارند ما نیز در کمیته های تخصصی سعی کرده ایم این واحد را داشته باشیم به عنوان مثال کمیته مهندسی کامپیوتر و مهندسی مکانیک و برق در این زمینه بسیار فعال بوده اند یا خودشان واحد ارتباط با

در کمیته آموزش به این می اندیشیم که دانشجویان در طول تحصیل نیاز به فراگیری مهارت هایی دارند که آن مهارت ها را در واحدهای درسی نمی یابند و ضروری است تا آنرا خارج از واحدهای درسی جستجو نمایند دانشجویان این نیاز را تا زمانی که در دانشگاه هستند احساس نمی کنند ولی زمانیکه پا به عرصه صنعت می گذارند در پی کسب آن هستند به همین سبب ما نیز تمرکز خود را در آموزش این مهارت ها برای فارغ التحصیلان گذاریم این به آن معنی نیست که خدماتی برای دانشجویان ارائه نمی کنیم.

صنعت دارند یا نیروهای آموزشی را به صنعت می فرستند همچنین صنایعی نیازمند دوره های آموزشی هستند که انجمن سعی می کند تا این کلاس ها را برگزار نماید و معمولاً اینها نیازهایی است که سعی در رفع آنها داریم که در این خصوص برخی مواقع بواسطه فراخوان اقدام نمودیم.

ارتباط شما با دولت چگونه است؟

با دولت ارتباط مناسبی داریم البته به دلیل اینکه با عنوان موسسه غیر انتفاعی به ثبت رسیده ایم ارتباط ما با شرکتهای دولتی در چهارچوب قوانین صورت می گیرد.

در بحث ارتباط صنعت و دانشگاه با توجه به اینکه دانشگاه ها عمدتاً مباحث مربوط به خود را دنبال می کنند، شاید در صورتیکه پروژه های صنعتی را در دست گیرند به واسطه مشکلات متعدد، مدت طولانی درگیر آن باشند آیا این انجمن با دانشگاه همکاری نزدیک دارد؟

این بخش تحت نظر معاونت پژوهشی است و معاونت پژوهشی پروژه ها را بررسی نموده و سازماندهی می کند همچنین قواعد و آیین نامه های آن با نظارت معاونت پژوهشی صورت می گیرد

ما نیز در جلسات و تصمیم گیری ها نمایندگانی داریم هر چند که لزوماً معاونت پژوهشی موظف نیست تا ما از دعوت به عمل آورد.

لازم به ذکر است انجمنی نیز در خارج از کشور داریم که در آن انجمن فارغ التحصیلان در خارج از کشور اعلام آمادگی کرده اند که به هر پروژه ای که می تواند کاربردی شده و به ثمر برسد جایزه ای اختصاص دهند در نتیجه با کمک معاونت پژوهشی و معاونت روابط بین الملل با توجه به معیارهای خاص، قرار است این مسأله سازماندهی شود.

در انجمن خارج از کشور چه اقداماتی صورت داده اید؟

هر دو سال یکبار گردهمایی داریم که هر نوبت در یک کشور برگزار می شود. در این گردهمایی تمام فارغ التحصیلان از اقصی نقاط دنیا حضور می یابند و ضمن اینکه دیدارها تازه می شود هر بار یک مجوری برای بحث ها در نظر گرفته می شود.

یکی از مباحث موجود در دانشگاه ها به ایده های دانشجویان باز می گردد انجمن با توجه به اینکه ارتباطی با صنایع و فارغ التحصیلان دارد می تواند این پروژه ها را به آنان ارائه نماید. آیا تدبیری اندیشیده شده است که مجموعه ای به وجود آید تا صاحبان ایده در آنجا گرد هم آیند و شرکتهای تاسیس نموده و پروژه های خود را تعریف نمایند؟

کمیته پیمانکاران، مشاوران، کمیته مهندسی مکانیک، سیستم های انرژی بر تشکیل چنین نهادی بسیار اهتمام ورزیدند ولی به سبب همان غیر انتفاعی بودن انجمن، با وجود قوانین حقوقی نمی توان به صورت رسمی به این امر روی آورد و در این سمت و سو حرکت نمود. ما حتی کمیته مالی در ستاد داریم که بنا بود تا صندوقی در خصوص حمایت از پروژه ها و ایده ها تشکیل دهد و ضمن شناسایی ایده ها، حامیانی برای این ایده ها شناسایی نماید و این دو را با هم مرتبط سازد. این بستر را فراهم آوردیم ولی تضمینی در حمایت از پروژه و نظارت خردمان بر پروژه نداریم یکی از نتایج آن هم در همین جشنواره کارآفرینان مشاهده می شود که سعی داریم تا غرفه ها را به افرادی که ایده ها یا پروژه هایی دارند که نیاز به حمایت مالی دارد، اختصاص دهیم.

در این خصوص انجمن های انتفاعی چون بنیاد شریف که کمیته فارغ التحصیلان را در ساختار خود دارد و ما در آن عضویت داریم و نهادی انتفاعی است که با هدف سود آوری و ثروت آفرینی تشکیل شده است فعالیت میکند ولی به این دلیل که رسماً نماینده آن بنیاد نیستیم نمی توانیم توضیحات کاملی در خصوص این بنیاد ارائه نمایم.

سخن پایانی؟

امیدوارم روزی با وجود این جشنواره های کارآفرینی به معنای واقعی لغت کارآفرینی دست یابیم چرا که متأسفانه این لغت تا اندازه ای کاربردی شده است که در بسیاری مواقع شاهد سوء برداشت های گوناگونی از آن هستیم.